

Gemeente
Amsterdam

Hoe pas ik gedragswetenschap integraal toe in mijn project?

Case 30 km/u in de stad

Isabel Leemhuis & Anouk de Regt

3-11-2022

Wie zijn wij?

Vandaag:

Inleiding case

Doelgroeponderzoek

Zelf aan de slag!

Pitchen van ideeën

Onze interventies

Case 30 km/u in de stad

De rol van gedrag bij verkeersveiligheid

- Bij een op de drie dodelijke ongevallen speelt te hard rijden een rol
- 90% van de verkeersongevallen is te herleiden naar het gedrag van weggebruikers
- Nieuwe maximumsnelheid vraagt een *gedragsverandering*

Vier pijlers

1.
Verkeersontwerp

2.
Communicatie

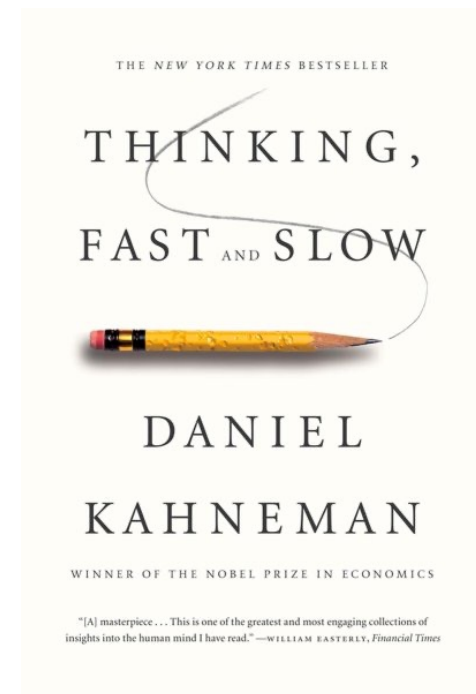
3.
Handhaving

4.
Voertuigtechniek
(ISA)

Verkeersgedrag: Bewust en onbewust

- Systeem 1 – Snel en automatisch
- Systeem 2 – Langzaam en reflectief

1. Verkeersontwerp

- *Self-explaining road* - Infrastructuur en omgeving moet begrijpelijk en geloofwaardig zijn
- Menselijke behoefte aan spanning

Tabula Rasa (2016). Eindrapport vooronderzoek regionale toolkit snelheid

Liu, S., Oxley, J., Corben, B. & Young, K. (2012). Velocity Series Discussion Paper 4: Factors influencing travel speed. *Monash University Accident Research Centre*.

Martini, E. (2018). *Snelheid kent geen tijd. Interventiemethoden tegen hardrijden: een effectanalyse voor planologische implementatie* (Doctoral dissertation).

Strategieën voor onbewuste beïnvloeding op de weg

1) Snelheid verlagen door fysieke ingrepen die het wegbeeld (optisch) smaller maken

2) Alertheid stimuleren door afwisseling in het wegbeeld aan te brengen

2. Communicatie (CASI-onderzoek)

Belangrijkste gedragsbepalers voor 30 km/u rijden:

Emoties

Weerstand

Kennis

Interventiestrategieën

Associaties en emoties aan gedrag koppelen

Omgaan met aversie en scepsis

Doelgericht kennis overdragen

Sociaal beïnvloeden

3. Handhaving

- Objectieve pakkans
  - Daadwerkelijke politiecontroles en cameratoezicht langs de weg
- Subjectieve pakkans
  - De ingeschatte kans om betrapt te worden op een overtreding
  - Wanneer de pakkans groot genoeg wordt geacht, dan zal men vermijden de verkeersregels te overtreden

Inzichten onderzoek Verkeersveiligheid Amsterdam

- 83% van de Amsterdammers vindt dat te hard rijden leidt tot verkeersonveilige situaties.
- 43% van de automobilisten is bekend met invoering 30 km/u zone.
- 67% vindt het verkeer in zijn buurt (zeer) onveilig.
- Meerderheid verwacht zelf (62%) vaker aan 30 km/u te houden dan sociale omgeving (17%).
- Motivatie om aan 30 km/u te houden: boete (29%), verplicht (26%), veiligheid (25%).

Algemene aanbevelingen interventies

- Integraal, samenhangend pakket van maatregelen die inspelen op bewust en onbewust gedrag
- Verhogen van bewustzijn noodzakelijk voor langdurige gedragsverandering
- Alleen inspelen op onbewuste beïnvloeding niet kansrijk
- Houd communicatie-uitingen simpel

Gemeente
Amsterdam

Aan de slag! (15 minuten)

Kies een pijler en bedenk daar een interventie bij die ervoor zorgt dat mensen zich aan 30 km/u houden.

1. Verkeersontwerp
2. Communicatie
3. Handhaving

Pitch je idee in twee minuten

❌ ❌ ❌ 1. Verkeersontwerp interventies

- Natuurlijk sturen: Groen langs de weg
- Natuurlijk sturen: Verandering wegoppervlak
- Optische illusies die het idee geven dat je sneller gaat
- Reminder van 30-bord op de weg of in auto
- InfraDriver nudge

XXX 2. Communicatie interventies

- Priming met kinderen
- Communicatieboodschappen op DRIPS/tekstkarren
- Dynamische snelheidsdisplays
- Brieven o.b.v. BSR
- Campagne

✘ ✘ ✘ 3. Handhaving interventies

- Aandacht aan handhaving in campagne
- Snelheidsdisplays/DRIP met boetecommunicatie
- Brief na kentekenregistratie

Bedankt voor jullie aandacht!

